



## ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 6.

V Ljubljani, 1. junija 1889.

Leto XIX.

### Med otroci.

**K**o gledam vas otroci mili,  
 Zakaj solzá v oko mi sili?  
 Podoba jasna zlatih dní  
 Živó mi vstaja pred oči.

In na zeleno, mehko grívo  
 Me kliče, vleče zapeljívo  
 Krdelo brateev in sestrie  
 In vrisk nedolžnih veselíe.

V podnožji hribčeka rojstno selo,  
 Kraj sela vidim hišo belo,  
 In v raj me vabi vrt zelén,  
 In k sebi kliče vir studén.

Oj, leta, sreče rajske polna,  
 Po vas vzdihuje duša bolna,  
 Zamaknen gledam vas nazaj,  
 Kot gledal bi v zgubljeni raj.

Raduj se, vriskaj deca glasna,  
 Zdaj dóba klije ti prekrasna;  
 Ko mine ti življenja maj,  
 Ne bo ga nikdar več nazaj.

J. G. Obloški.



## Nesrečna družina.

### I.



ko bi bili pred nekaj leti pogledali na Brežanov dom na Glévico, izvestno bi morali hvaliti lepi red, ki je bil v tej družini. Tù ni bilo takó razvlečeno kakor v marsikateri kmetijski koči, ampak vsaka stvarca je bila na svojem mestu. Saj pa tudi ni čuda, ker so bili vsi Brežanovi takó pridni in delavni, da bi je smeli vsem v posnemo priporočati.

Oče Brežan ni bil v tem kraji domá; preselil se je na Glévico iz tujine. Živel je poprej na nekem bolj nerodovitem kraji, kjer se je moral mnogo mučiti pri obdelovanju pustega svetá. Naselil se je toraj na Glévico, kjer je bila zemlja dokaj bolj rodovita, ter je začel obdelovati kupljen si svet. Kmalu se je prikazal sad njegovega truda; v kratkem času si je premenil Glévico v jako prijetno bivališče. Kočo, v katerej so stanovali, kupil je z zemljo vred, a bila je takrat zeló slaba. Vsako leto pa jo je nekaj popravil ter olupal in še kaj novega prizidal, tako da je bila v malo letih vsa prenovljena. Sprva so se ljudje iz okolice zeló čudili Brežanovej pridnosti, kajti niso si mogli misliti, da bi človek vedno tako delal in ril po zemlji, kakor Brežan, ali on je bil delu vaje vže od mladih nog in ni se bal ne vročine ne mraza ne kake druge nadloge. Skratka: Brežan je bil z vso svojo družino vzor pridnega kmeta.

Štela pa je vsa družina štiri osebe: mož, žena, dvoje otrok, Francè in Anica, bili so vsi. Živeli so mirno in zadovoljno. Med ljudi niso hodili radi, kakor je to sploh navada pri takih, ki se naseló od drugod.

Po leti so imeli večinoma s kmetijo opraviti, po zimi pa sta oče in sin plela košare. To je bil glavni prisluzek; vrhu tega je pa tudi mati vsako leto vzredila po nekoliko prašičev, ki so se po zimi precej drago prodali.

Ne daleč od Glévice razprostiral se je graščinski gozd. Bil je največji v vsej okolici. Marsikak zajec se je skrival v tem lesu in kadar je v jeseni začela pokati puška v njem, ni se divjačini dobro godilo. Gospodar tega gozda, bližnji graščak, vzel je Brežana v službo, da bi mu pazil na gozd in take ptiče, ki zajcem nastavljajo zanjke ali je pa na kak drug način lovijo. Brežan je imel poleg drugega zasluzka tudi pravico rezati v gozdu leščevino, katero je rabil za pletenje košar. Da-si je bilo nekaj zasluzka pri graščinskem gozdu, vendar s tem mati Brežanka ni bila zadovoljna. Odkar je bil mož prevzel to službo, ni se mogla nič kaj ujemati z njim. Svetovala mu je vedno, naj se raje drži svojega kmetovanja ter pridno dela, nego da bi hodil, če tudi le redkoma, s puško po gozdu. A možu je to ugajalo in ni se mogel sprijazniti z mislijo, da bi popustil svoje veselje v gozdu. In tako se je začel počasi kaliti domači mir; ko sta se mož in žena sporekla radi graščinskega gozda, a vendar oče in sin nista nehala po raznih opravilih hoditi po graščinskem gozdu.

## II.

Neko jesen se je v bližnjem graščini vže dlje časa pripravljalo za lov v velikem gozdu. Ob takih prilikah prihajalo je več vnanje gospôde na lov in Brežanu se ni slabo godilo. Živela sta s Francetom prav dobro, a domá ob takem času itak ni bilo dosti opravila, da bi vsled tega zaostajalo delo. Vedela sta za vse kote po gozdu, po katerih se skriva največ divjačine, zato sta morala na lovu vedno pri rokah biti.

Veliki lov se je pričel in neprenehoma so pokale puške in lajali psi.

Vsa lovska družba jela se je pomikati vedno bolj proti sredini gozda, kjer je bilo najgostejše drevje, v katerem se je rada skrivala divjačina.

A tisti dan, ko je bil veliki lov v gozdu, pripovedovala je doma mati Brežanka svojej hčeri Anici, da je vedno v skrbéh zaradi očeta in sina. Vedno jej nekaj v sreči pravi, da se denašnji dan ne boče iztekel povoljno.

Ni se motila uboga žena. Bilo ni še póludne, ko prinesó domóv Franceta — obstreljenega. Znal je namreč mladeneč, kje se najraje skriva večja divjačina, ter se pomikal proti ónem kraju v goščavi, kar počí puška in Francé se zgrudi na tla; dobil je strel v hrbet. Lovec ni dobro videl, in meneč, da se premika srna po goščavi, sprožil je puško na Franceta.

Bil je težko ranen in malo je bilo upanja, da ozdravi. Mati in Anica sta se jako prestrašili in v prvem trenutku nista vedeli, kaj storiti; izvračali ste vso krivdo na očeta in na nesrečni graščinski lov.

Zdravniška pomoč je bila sicer kmalu pri rokah, a vender je bilo le malo upanja, da France ozdravi. Tudi očetu Brežanu se je zdaj odprlo oko in jezil se je nad svojo trmo, da ni slušal žene ter pustil graščinskega gozda v miru, ali zdaj je bilo kesanje vže prepozno. Francé ni mogel prenesti rane, katero mu je napravil strel. Drugi dan, ko je bolečina prihajala vedno hujša, pripravil se je za pot v večnost, prejel sv. popotnico ter se ločil iz sveta v cvetu svoje mladosti.

Lov v gozdu je takój prenehal, ko se je zgodila nesreča. Graščak je očeta tolažil in mu dajal denarja, ali kaj mu je pomagal denar, ko je sin ležal mrtev v koči.

Lovec, ki je na Franceta ustrelil, ni mogel biti kaznovan, ker je le po nesreči ustrelil nanj, meneč, da se srna potika po goščavi. Pač pa je hotel popraviti svojo krivdo s tem, da je obljubil skrbeti za družino.

## III.

Odkar se je prigodila nesreča v gozdu, izginil je pri Brežanovih ves mir iz hiše. Mati je očitala očetu, da je ón kriv te nesreče, naj bi bil pustil lov in graščinski les, pa bi vsega tega ne bilo. A oče se je zopet jezil, da mu ne gre delo nič več izpod rok. Anica se je privadila s časom vseh teh domačih sitnostij ter tolažila stariše in jim pomagala, kolikor je znala in mogla.

Kmalu pa se je tudi na vnanje pokazala ta nezadovoljnost in nesreča pri hiši. Polje, ki je bilo poprej tako lepo obdelano, stalo je zdaj neobdelano, ker ni bilo glavne močí, Franceta, in pa tudi oče ni imel več óne dobre volje, da bi delal, kakor poprej. Tako lahko uméjemo, zakaj je šlo vse rakov pot. Brežan je sicer dobival

od gospoda, ki mu je ustrelil sina, vsako leto nekaj denarja ali ti denarji niso imeli pravega teka. —

Brežan se je vidno staral; vse veselje ga je minolo, polje je zanemarjal, kočje ni več popravljaj in drugih potrebnih stvari ni hotel več v roke vzeti. Najbolj se je zdaj pečal s pletenjem košar, katere je prodajal v mesto. Kar je nاپتدل v jeseni in po zimi, to je lahko prodal vzpomladi; pri tem delu je tudi najlaže pozabil na pretekle dni nesreče. Tudi mati Brežanka ni bila nikdar več vesela, saj je bil Francè njen jedini ponos in veselje. Ostala jej je le še Anica, ki je starišem pridno pomagala prenašati nadloge in težave. Mnogo je morala prebiti tudi ona, ali vender ni nikdar tožila. Spominjala se je srečnih dni na Glévici, ali ti so bili kaj kratki, za njimi prišli so hudi časi za ubogo dekle, in želela si je zopet na tiste kraje nazaj, kjer je preživela najlepše dni svoje mladosti. Spominjala se je, da so v ónem sicer pustem kraji imeli srečne dneve, da-si jim je za marsikaj trda šla. Spoznala je, da bi bilo bolje, ako bi bili ondù ostali, vsaj Franceta bi ne bili izgubili in sreče in zadovoljnosti iz hiše. Enako premišljeval je tudi Brežan. Gledal je na pretekla leta, kjer je sicer mnogo delal a vender zadovoljno živel, in tožilo se mu je po ónih časih. Dostikrat ga je navdajala misel prodati vse posestvo in se zopet vrniti na pusto zemljo, od koder je bil prišel, ali premagovala je misel, naj ostane raje na Glévici ter tu počaka, da ga pokliče Bog iz tega sveta.

#### IV.

Poglejmo čez nekaj let na Glévico, dom Brežanov. Skoraj sledú ni več, da je tu prebivala kdaj pridna in delavna roka. Koča je zapuščena, streha sèm ter tjà raztrgana, in ako pogledamo na polje — vse zapuščeno.

Vže nekaj let ni prebival nihče izmej Brežanove družine na Glévici. Oče in mati sta kmalu drug za drugim umrla ter se preselila k Francetu, a Anica tudi ni hotela sama živeti na samotnem posestvu. Prodala je vse ter šla v svoj pravi rojstni kraj, kjer je preživela lepe dni svoje prve mladosti. Posestvo ni šlo drago v pródaj, ker je bilo vže nekaj let zanemarjeno. Ljudje pa tudi ne hodijo radi stanovat na samotne kraje, in to še posebno ne, ako se je ondù pripetila vže kaka nesreča. Takó je tedaj kupil vse posestvo trgovec iz bližnje vasi ter je na drobno prodal. Koča je stala nekaj časa prazna, a neko zimo se je v njo naselil ubožen črevljar, ki ni imel drugje stanovanja. Poslopje se je jelo počasi na vseh krajih rušiti, ker ga ni nihče popravljaj. Ko je pa nekoč prava jesenska burja pripihala in precejšen kos strehe odtrgala, jelo je vse razpadati.

Danes stojé le še nekatere stene starega zidú, v katerem gnezdiyo razne golazni. Okolo domovja je vse pusto, samó tù in tam se še pozna, da je bilo nekđaj drugače.

In če vprašaš starega moža, ki je Brežanove ljudi dobro poznal, dejal ti bode: „Škoda za tako pridne ljudi, blizu in daleč jim ni bilo enakih, in lahko bi srečno živeli, da niso hodili v graščinski les.“

V ranem grobu počivajo trije izmej družine, a hči, ki je bila najmlajša, šla je zopet po svetu, od koder so semkaj prišli štirje. Ona je še jedina ostala od „nesrečne družine.“

M. Šašelj.



## Mlinar brez skrbi.

(Národní pripovedka.)



Živel je svoje dni — pripoveduje se v Kobaridu — imovit mlinar, ki se je rad hvalil, da je brez vseh skrbi. Mislil je, da je najsrečnejši človek na svetu. Da, celó takó ponosen je bil na to, da si je dal nad hišnimi vrati pribiti desko z napisom: „Mlinar brez vseh skrbi.“ Ali ta napis ga je spravil v veliko zadrego, iz katere ga je srečno rešil njegov brat. To je pa bilo tako-le:

Nekega dne se pripelje sam cesar po cesti. Ker je bil málin najlepše plospje v tem kraju, ukaže cesar kočijažu, da naj vozi počasi, ker si želi ogledati lepi málin. Ko cesar zapazi na zidu napis: „mlinar brez vseh skrbi,“ ukaže kočijažu konje ustaviti in poklicati mlinarja. Mlinar pride in se česarju ponižno prikloni. Cesar ga vpraša: „Zakaj imate na zidu napis: mlinar brez vseh skrbi? Ali res nimate nobenih skrbi?“ Mlinar, vesel takega vprašanja, odgovori ponosno: „Zakaj bi ne živel brez skrbi; saj imam vsega dovolj, česar koli potrebujem, hvala Bogu! Moja imovina je največja in najlepša v tem kraju. Vrh tega imam še dva otroka, sina in hčer, da mi ni treba skrbeti, komu bodem izročil svoje veliko premoženje, kadar mi bode umreti. Česa mi je treba še več?“

„Da ne bote še nadalje živeli brez vseh skrbi,“ reče mu cesar, „pridite čez leto in dan v mojo cesarsko palačo, da mi uganete tri uganke. Prva je: koliko veljá cesar? Druga: kako daleč je v nebesa? In tretja: kaj misli zdaj cesar? Ako teh uganek ne uganete, izgubite glavo.“ To rekši odpelje se cesar dalje, a mlinar se vrne ves potrť v svoj málin.

Nekaj časa premišljuje mlinar, kako bi dobro rešil uganke, da bi mu ne bilo treba izgubiti glave. Ali to ni bilo dolgo. Mlinar se zopet opogumi ter pregleduje po málinu, je li vse v navadnem redu; na uganke je čisto pozabil. Ali leto je kratko in mlinarju je bilo še krajše, ker je bil vedno vesel, srečen in zadovoljen. V kratkem mu je bilo stopiti pred cesarja, a on še nobene uganke ne zna uganiti. Jame ga zeló skrbeti, kako bi je uganil, da bi jih ne plačal z glavo. Od dne do dne je otožnejši. V tem času ga obiše njegov brat. Mlinar je sedel za mizo v misli zatopljen, da brata niti slišal ni vstopiti. Brat se čudi, da je mlinar takó zamišljen, ko je bil vedno srečen in zadovoljen ter je živel brez vseh skrbi. Vzdrami ga ter vpraša: „Kaj ti je, da si se tako zamislil? Saj si dal še celó na zid napisati, da živiš brez skrbi. Ali se ti je zgodila kaka nesreča?“ Mlinar zmajè z glavo ter osorno odgovori: „Ej, kaj bi me še ti dražil! Povej, če mi imaš kaj povedati, in potlej pojdi; nimam časa, da bi se s tebój šalil.“ — „I nù, poveš mi pa vender lahko, kaj te takó teží,“ reče mu brat. „Saj vender ni taka skrivnost, da bi je ne smel razodeti svojemu bratu? Morda ti še utegnem pomagati.“ Mlinar mu odgovori: „Skrivnost sicer ni, a pomagati mi vender ne moreš, če bi tudi hótel. Poslušaj torej: Jutri bode leto dni, ko mi je cesar rekel, da mu moram uganiti tri uganke. Če mu jih ne uganem, dene me ob glavo.“ — „No, kake pa so te tri uganke, ki ti delajo toliko preglavice,“ vpraša ga brat. „Prva je: koliko velja cesar? Druga: kako daleč je v nebesa? In tretja: kaj misli zdaj cesar?“ Brat malo pomisli, potem pravi: „Ob glavo te cesar ne bode dejal, če mu tudi teh

ugank ne uganeš. S tem je cesar le hotel reči, da človek ne sme živeti brez vseh skrbi. Nu, če se bojiš ti sam iti k cesarju, pusti mene, naj grem jaz mesto tebe, samó ono obleko mi daj, ki si jo imel takrat, ko je bil cesar tukaj.“ — Mlinarju se odvali težek kamen od srca in ves radosten objame brata, ki se je ponudil, da pojde mesto njega pred cesarja.

Ko pride mlinarjev brat v cesarsko palačo, vpraša ga cesar, kaj bi rad. Mlinarjev brat, o katerem cesar nič znal ni, reče mu ponižno: „Prišel sem uganit óne tri uganke, ki ste mi je dali danes leto.“ — „No, pa jih povej,“ reče mu cesar, ki je bil videti posebno dobre volje. Zna se, da je bil cesar zeló radoveden, kaj mu bode povedal mlinar. A mlinarjev brat začne pripovedovati: „Prva uganka je: koliko velja cesar? — Kakor nam je znano iz sv. pisma, prodali so Židje Bogá za trideset srebrnikov; a cesar, ki je prvi za Bogom, veljá jeden srebrnik menj, torej: devet in dvajset. — Druga uganka je: kako daleč je v nebesa? — Ko so našega Gospoda Jezu Krista križali, križali so hudobni Židje še dva razbojnika ž njim. Jeden razbojnikov reče Gospodu: „Spomni se na mene, kadar prideš v raj.“ Jezus mu odgovori: „Še danes bodeš z menoj v raji.“ Nebesa torej niso dlje nego jeden dan hoda z zemlje. — In tretja uganka je: kaj misli zdaj cesar? — Cesar misli, da sem jaz mlinar, a to vender nisem, ker sem le njegov brat.“ — To rekši, naglo jo pobriše iz cesarskega dvora, ker se je bal, da bi ga cesar zaradi prevare ne kaznoval.

Ko se brat povrne k mlinarju, vže ni bilo na zidu ónega napisa: mlinar brez vseh skrbi. Mlinar je odslej pomagal ubožcem in vsakemu, kder je bilo pomoči treba. Svojemu bratu pa je dal toliko zlatov, kolikor jih je mogel zagrabiti z obema rokama.

J. K.



## Otročja pésenca.

**P**répel poje: „pecpedí  
Malo žita, več snetí!“  
Kaj ti prépel s prepelíco,  
Kot golóbček z golobíco,  
Poješ vedno: „pecpedí  
Malo žita, več snetí.“  
Li ne veš, prepelček dragi,  
Sitni lehkóživček mladi,  
Dà, ko mámica pekó,  
Vedno hlebček nam spekó,  
Hlebček dober in pogačo,  
Povitíco, zavijačo,  
Kdor je priden, ta dobí,  
Si kosilce zasladí.  
Če pa bode žita malo,  
Žita malo, brašna malo,

Kdo nam bode brašna dal,  
Da se speče hlebček mal?  
Hlebček mali in pogača,  
Povitíca, zavijača;  
Ker nam mati porekó:  
Žita malo, brašna malo,  
In za vas ní nič ostalo,  
Hlebčeka nam ne spekó. —  
Jaz pa vem kaj naredím,  
Da svoj hlebček še dobím,  
Mali hlebček in pogačo,  
Povitíco, zavijačo.  
Tebe prépel hočem vjeti,  
Pa mi bodeš moral peti:  
„Prepelica pecpedí,  
Mnogó žita, nič snetí!“

Janko Barlè.



## Lavdon.

(Národná.)

Stojí, stojí tam Beligrad,  
Za gradom teče rdeča kri,  
Za gradom teče rdeča kri,  
Da b' gnala mlinske kamne tri.

Tam Lavdon vojvoda stojí,  
Krvavi meč v rokah drží;  
On čé imeti Beligrad  
In turško vojsko pokončat'.

Ošabni Turk se mu smejí  
In Lavdonu tak' govori:  
„Si prišel mene ti častít,  
Al' prišel zajcev si lovit'“

„Ne prišel zajcev sem lovit',  
Al' prišel tebe sem častít:  
S svinčen'mi zrne te kropíl  
In s črnim prahom bom kadíl.“



Cesarske puške pokajo,  
In turške gospe jokajo;  
Cesarski bombe mečejo,  
Se Turki z grada vlečejo.

Glej, tak' mogočni Lavdon je  
Premagal vse sovražnike;  
In dokler Beligrad stojí,  
Na slavo Lavdonu sloví.

General Lavdon, avstrijski vojskovodja, potolkel je Turke leta 1788. pri Dubici, a naslednje leto 1789 zmagal je Turke pri Belemgradu. Tedanji cesar Jožef II. je nevarno zbolel ter se vrnil na Dunaj, izročivši poveljništvo generalu Lavdonu. Bil je Lavdon vrl in nevstrašen vojskovodja. Ko je prevzel cesarski ukaz, takój je poglal silovite Turke preko Dunava, vzel Beligrad in otišel na turško zemljo. Umrí je Lavdon v 14. dan julija meseca 1790. l.



## Kmetijstvo lep stan.



Kmetijstvo je tako staro, kakor rod človeški. Adam je bil prvi kmet in Eva prva kmetica, ki sta zemljo obdelovala in po storjenem grehu v potu svojega obraza živela vse svoje žive dni, kakor vsi Adamovi otroci. Delo je torej vseh ljudi sveta dolžnost. Brez dela ni jela. A najlepše, pa tudi najtežavnejše je kmetско delo. Kmet obdeluje zemljo ter nam pripravlja živež ali hrano, da moremo živeti. Modrega kmetovanja učiti se, mladini je potreba in dolžnost. Bila je naša zemlja v začetku zarasena pustinja, a naši pradedi so jo tako lepo obdelali, močirje izpremenili v lepe zelene senožeti, goščave in grmovje predelali v rodovito polje. Kmetijstvo je torej lep, Bogu prijeten in za vse ljudi potreben stan. Zato so pa tudi kralji in cesarji bili vže od nekaj prijatelji in podporniki kmetškemu stanu.



Cesar Jožef II. je bil posebno naklonen priprostemu kmetškemu ljudstvu. O njem se pripoveduje, da je nekoč celó za plug poprijel in oral na njivi. To je bilo takó: Leta 1769. meseca avgusta se je peljal cesar Jožef II. na potovanji po Moravskem skozi občino Slavikovec. Na njivi ob vélikej cesti ugleda kmeta, ki je oral s svojimi konjiči. Cesar ukaže takój ustaviti kočijo, stopi h kmetu in ga prosi, da bi smel brazdo potegniti. Kmetič se nasmeje neznanemu gospodu ter dovoli v njegovo prošnjo. Cesar prime za ročici ter gre za plugom. A kmet videč, da gospod ni vaju orati, reče mu smijoč se: „Kakor vidim, ste sicer imeniten gospod, a orati vender le ne znate.“

„I kaj pa da ne zna,“ oglasi se nekdo iz cesarjevega spremstva, „kajti znano je, da cesar ne orje, ker to ni njegovo vsakdanje opravilo.“ —

Ko je kmetič to slišal, zelo se je ustrašil, ker je spoznal, da je cesar sam vodil oralo po njegovej njivi. Pač lahko uganete, otroci, zakaj je cesar to storil in kaj je hotel pokazati s tem.



## Drage črešnje.



„Tonček, kam pa danes takó hitiš? Pri najboljšeji volji te dohiteti ne morem. Počakaj, da ti povem, kaj nameravam zdaj-le storiti.“

Tonček se ustavi in pričakuje svojega sošolca, ki z bosima nogama maha proti njemu.

„Veš Franek, zjutraj, ko sem šel v šolo, ugle dal sem na obronku hriba mnogo jagod. A časa takrat nisem imel, ker se mi je mudilo. A zdaj bode ravno pravi čas in zložno si jih naberem. Če hočeš jih tudi ti kaj dobiš. Pojdi hitreje! No, kaj premišljuješ?“

„Kdo bode zdaj jagode bral, ko so črešnje zrele,“ odgovarja Franek. „Vže več dni ogledujem Hribnikovo črešnjo, ki je letos zeló obrodila. Danes se mi zdi ugodna prilika, da zlezem v vrh in si jih natrgam poln klobuk. Hribnika sem ravnokar srečal, ko je nesel težko vrečo žita v mlin. Najmanj jedno uro se ne vrne. V tem času sem pa jaz Bog si ga védi kje. Hà, hà, ali nisem prebrisan! Toda le hitro, da sva poprej tam. Bodeš videl, kako je polna. Izvestno se ti bodo cedile sline po lepih, rudečih črešnjah. Napačno bi ravnal, da ne zležeš tudi ti na drevo.“

Tako modruje Franek, ki pač ni bil, da bi dejal, vzgled pridnega in poslušnega dečka.

Tonček se neporednemu Franeku nekoliko nasmehne ter pravi: „Nikar ne bodi tak; ali nisi čul v šoli pri krščanskemu nauku, da ni dovoljeno, kaj takega storiti?“

„Kdo me pa vidi, lepo te prosim, saj sem ti dejal, da Hribnika ni domá,“ odgovarja Franek.

„Res, da Hribnika ni domá, a greh je vender-le, če mu kradeš črešnje. Sicer pa, če te on tudi ne vidi, vidi te Bog, ki vse vidi in vse vé.“

„To se zna, da Bog vse vidi; ali pomisli, kaj pa je Hribniku, če mu vzamem klobuk črešenj? Zaradi tega ne ouboža. A najbolj me to draži, da je črešnjevo deblo namazal s smolo, da bi nihče gori ne mogel. Ali moti se stari mož. Ne trgam zastoj hlač vže štiri leta v šoli, da bi mu ne prišel do konca. Zjutraj sem namreč s sebòj prinesel debelo vejo, ki ima več grč. Naslonim jo na drevo in zlezem, ne da bi se smole dotaknil, na prvo vejo. To se bode začudil Hribnik, ko bode videl, da mu je najpolnejši vrh na črešnji obran, a deblo od spodaj je takšno, kakeršno je bilo poprej. Če mi bode všeč, pošalim se še nekoliko z njim in mu nekoliko črešenj na oknu za spomin pustim.“

„Franek, Franek, kdo bi mislil, da si takó hudoben. Pazi se, da se ti ne pripetí kaka nesreča. Če te Hribnik zasači, premelje ti do dobrega kostí. A še nevarnejše bi bilo, če bi doli padel in se poškodoval. Saj veš, kaj smo brali nekoč o miški: kdor nevarnost ljubi, pogubi se.“

„Dà, Tonček; ali miška ni bila tako modra, kakor sem jaz. Da bi z drevesa padel, tega se ne bojim, ker je malo takih plezalcev, kakeršen sem jaz. Le poglej, ali nisem resnice govoril, ko sem dejal, da je črešnja polna, da se kar šibi. Če te ne mika z menój, pa pojdi za jagodami! Želim ti dober tek. Z Bogom!“

Ko te besede izpregovori, skoči črez plot ob cesti, privleče iz grma debelo in visoko vejo ter hiti k črešnji. A Tonček otide po cesti s prstom preteč tovarišu.

Franek se ni zamán hvalil, da je dober plezalec; komaj nastavi vejo k deblu, zleze kakor mačka v najpólnejši vrh. Pazno se ogleduje na vse strani, a nikogar ne vidi. Zadovoljno se nasmehne in začne zobati lepo rudeče črešnje. Vidi se, da mu dišé. Ko misli, da ima vže dovolj, napolni še klobuk. A kaj je to? Nekaj ga zabolí v nogo, da se strese in mu od strahú in bolečine klobuk pade iz rok. Pogleda in vidi, da ga je pičila raku podobna žival. Rana začenja otekati in bolečina je vedno hujša. Prestrašen zleze doli; kaj naj storí? Leva noga ga také peče, da se ne upa ná-njo stopiti. Črešnje mu več ne dišé. Pozabi nanje. Klobuk vzame, vejo pusti ob deblu, ne zmeni se za raztresene črešnje in hajdi proti dómu. Ali o gróza, še hoditi ne more! A prebrisana glava si vé pomagati. Ob jednj nogi skače, kolikor more dalje. Od daleč ga ugleda Tonček, ki jagode nabira. Ko vidi, kako čudno njegov tovariš skače, nasmeye se mu in pravi: „Ali te je Hribnik nasekal, da se tako čudno držiš in še bolj čudno skačeš?“ Franek mu z jokajočim glasom pripoveduje, kaj se mu je pripetilo in ga prosi, da bi mu pomagal domóv. Noga mu je vže jako otekla. Hitre pomoči je bilo treba.

Tonček naloži bolnega tovariša na svoji rami ter ga počasi stopajoč nese proti domu. Težko je bilo breme; večkrat je moral počivati in se nekoliko odahnuti. Ali vzdihí Franekovi mu dadó nov pogum.

Mati Franekova se ravno pred hišo mudí, ko dospejeta dečka v njeno bližino. Ko ugleda jokajoč obraz svojega sina in sopihajočega Tončka, ki komaj stopa s težkim bremenom, hití jima naproti in zavpije: „Za Božjo voljo, kaj se je zgodilo, ali si — —?“ pri teh besedah je vže pri sinu in ga vzame Tončku z ramena. Tonček nato pripoveduje, kakó in kaj se mu je zgodilo; a Franek vedno zdihuje, kakó ga boli. Oteklina je bila vže silno velika. Mati kmalu ugane, kakšna žival je sinu veselje na črešnji skalila. Ker je pa v ljudstvu razširjena vraža, da je škorpion hujši od gada, prestraši se mati zeló. Hitro nese Franeka v sobo k očetu. Tonček gre za njima. Tudi očetu se rana in oteklina zdita nevarni. Prosijo torej Tončka, naj teče v vas po zdravnika. Zdravnik pregleda rano in pravi, da je nevarna, ker ga je žival pičila na podplat, kjer je mnogo žilic. Kri je zastrupljena, toda v ugodnem slučaji bode za teden dni zopet vse dobro. Zapiše zdravila in otide. —

Za dober teden vidimo Franeka zopet na poti v šolo. Ali to ni več tist neporedni in neukrotljivi deček, katerega smo videli pred tednom prihajati iz šole. Ves bled in upadel počasi in ponižno stopa po cesti. Ko pride v bližino Hribnikovega vrta, strese se ter se niti pogledati ne upa na črešnjo. Prišedši mimo sosedove hiše, ugleda ga Hribnik, ki mu je bilo vse znano, kar se je bilo zgodilo. „No, Franek, ali te še mikajo moje črešnje? Mislím, da so te za vselej ozdravile.“ Kri zalije Franeku lice od sramote in hitro otide dalje. A Hribnik se mu nasmehne in zavije okrog ogla.

S povešenimi očmi pride Franek v šolo. Gospod učitelj mu ne reče za zdaj nobene žal besede, samó opómne ga na prigovor, ki pravi:

Kdor ne uboga, tepe ga nadloga.

*Branimir.*

## O kresi.



aj ne, otroci dragi, da vže težko pričakujete kresnega večera. Izvestno. Saj toliko lepega in veselega vam prinaša pač malokateri poletnih večerov kot ravno omenjeni. Res, da imate morda vse popóldne poprej mnogo opraviti z nabiranjem širopére, lepozelenene praproti, s katero treba nastlati tedaj prostore in shrambe pri hiši, ali z nabiranjem cvetic, katere na ta večer kaj lepo in ukusno razstavljate po oknih — a kaj pač mali ta trud proti radosti, ki vas čaka o mraku! Prepričan sem, da ga lahko pozabite loveč na večer po vrtu svitle kresnice ter zroč in občudavajoč s stariši bratei in sestricami z domačega vaškega hólmea mogočne kresove, ki vzplamtévajo bajno-lepo drug za drugim po zelenih gričih okolice domače. Dà, ti kresovi! Verojemite mi, otroci moji, da gojim z vami tudi jaz v duši neko tiho, mehko koprnjenje po čarobnem večeru, ko se žaré ti kresovi v jasnej, ognjenej luči dvigujoč se mej slovesnim pokanjem možnarjev ter navdušenim petjem navzočih takó oblastno, takó veličastno proti nebu. Zakaj, otroci dragi, tega vi ne znate, ne morete znati!? A jaz pa čutim živo, kako veselo se vse preraja v meni, kadar mi vsako leto v kresnej noči uhaja spomin nazaj, nazaj . . .

Bili smo vže dokaj dorasli — pastirji. Kako brezskrbno in kako lepo je pastirsko življenje, otroci moji, tega ne vé, ne umeje vsak. Nikdar in nikjer nam ni manjkalo zabave, veselja in s tem zadovoljstva, življenja zlate sreče. A nad vse smo se veselili — kresnega večera. Tedaj smo imeli pravi praznik pastirski. Le čujte, kako je bilo!

Gori na Malem Pešivniku, pol ure od naše vasíce, imeli smo mlaj postavljen. O Telovem smo ga bili vzdignili, lepo okrašenega, z mogočno vihrajočo zastavo na vrhu hójice. Poleg mlaja pa smo navlekli in nakopičili malemu griču podobno, visoko lesenó gromado. In to smo hteli zažgati po starih svojih pastirskih šegah in navadah na — kresni večer.

V sredi vasi pod krčmarjevo lipo smo se zbirali vsako leto. Kaj glasno je bilo ondù in živo. Od vseh hiš so prihájali továriši-pastirji. Zaostati ni hotel nobeden; a Korenov Peter, Jeračnikov Pavle, Veljakov Janez, jaz, in Povljačev Tone, glava vseh tedanjih pastirjev, bili smo vsegdar prvi na mestu. — Kadar so došli še drugi, kar jih je obljubilo, da pridejo, jeli smo se pripravljati na odhod. „Imate li prižigalnik? In brešno in drugo, je li vse v redu?“ Takó je še običaval poprašati vedno Povljačev Tone. In pritrdivši mu, odrinili smo proti Pešivniku. — Dospéli smo do znamenja, kder se cepi pot v jedno, ki drži k glavnej cesti, in v drugo, vodečo črez Belo in Blatni dol memo lazov in ograj na Mali Pešivnik. Nikjer še ni vzplamtel nobeden ogenj. Ura je odbila osem. Pospešili smo korake ter jo mahali urno dalje.

Za dobre pol ure pa si čul na Pešivniku nekako glasno klepanje. Pastirji smo dospeli na kraj, kjer je stal mlaj in gromada, ter jeli nabijati — topiče. Bilo je skoraj končano to delo. Zdajci smo prijeli vsak po jeden topič ter je razstávil po

skalicah ob gromadi. — Poslej je navstala tišina za nekaj časa. A kmalu smo se jeli zopet gibati. — Zdajci čuj! glas zvoná: ura bije devet.

„Haló, továriši, plamenice v roke!“ zapovedoval je Povljač. Ti Mihec Šarovčev, Peter Korenov, Jeračnik in pa ti Slugov, podtáknite gromado vsak od jedne strani! Jaz podkurim topiče. Urno, haló!“ In zgodilo se je. Stekli smo štirje in zagrabili plamenice, Povljač pa prižigalnik. Mogočen blisek in — pok, pok, pok . . . gromélo je v dolino in odmevalo zopet in zopet sem črez od Ljubljanskega vrha. Groznemu pokanju pa je sledil gromoviti „hurá!“, ki smo ga zagnali presrečni pastirji, videč, kako se je oklenil plamen visoke gromade ter priril celó vže do vrha. — Za tem smo natokli in spustili topiče še jedenkrat, češ, da moramo pokazati, da nismo, kar si bodi. In rajanja in skakanja okolo ognja in vriskanja, ki se je radostno razlegalo v tihi dol, brez tega, zna se, ni bilo. Gromada je gorela čvrsto.

Ura je odbila deset. Ogenj je jel pojemati. A nas je čakalo še jedno delo: visoki mlaj smo imeli še podreti. Jeračnikov Pavle splezal je navadno vže poprej nanj — úmel je stvar najbolje — ter odvezal véliko zastavo, da se ni poškovala ali raztrgala pri padci. Potem smo zvršili tudi to drugo delo — izpodkopali smo mogočni mlaj, da je padel kakor je bil dolg in širok — —

— — —

Ugasnil je kres, ki je plapolal dobro uro, porušen je bil ponosni mlaj. In sedáj? Ondù pri jelševem grmu napravili smo si mal ogenj, posedli okolo ter se zabavali po svoje še nekaj časa. Povljač-starešina vzlekel je iz košare steklenico hruškovca in hlebec soršičnega kruha, razlomil ter razdelil med nas. Povživajoč oboje uganili smo marsikatero pametno in pošteno. Pripovedovali smo si povesti, peli smo in bili prav dobre, židane volje. — Bilo je vže pozno v noč, ko smo se razšli s Pešivnika, a še pozneje, ko smo prišli domóv. Sicer nismo ostajali nikdar črez „Ave Marijo“ z dóma, dobro vedoč, da „noč ima svojo moč.“ A tist večer, kdo bi nam zameril? Saj je bil samó jedenkrat v letu praznik pastirski, samó tist večer — o krési.

*M. Podrojški.*



## Prirodopisno-natoroznansko polje.

### Demant.



Demant ali dijamant ima svoje ime od grške besede „adám as,“ ki pomeni toliko, kakor „nepremagan.“ Sprva je to ime pomenilo jeklo, še-le pozneje tudi kamen, ki se odlikuje od vseh drugih dragih kamenov zaradi svoje silne trdote. Zaradi te prednosti, in še posebno zaradi redkosti, nerazrušenosti in osobitne sijajnosti, prvakuje demant mej vsemi drugimi dragimi kameni.

Demant je mej vsemi prirodninami najtrje telo; njega nobena rudnina ne more obraziti, a on ogrêbe vsako. Zato ga le z njegovim lastnim prahom brusijo in uglajajo. Prirodopisci ga zaradi te lastnosti uvrščavajo na zadnjo stopinjo

v trdotnih gredéh. Da-si je demant tako trd, vender je krhák, ker se dá streti in zdrobiti v prah. Ker je v čistem stanji ogljik, rekše tako teló, kakor so saje in oglje, izgorí v največjem žaru. Lavoisier in Davy sta prva napravila poskus, da sta demant sežgala v gorišči na pólukrogli.

Kadar je demant čist, brezbojen je in prozoren. Njegove plóskve se blesté in svitajo v najživejših barvah ter odbijajo luč. Če ga drgnemo, postane električen, vender elektrike ne vodi, kar je vzrok, da ga ne morejo samodelski napraviti. Wöhler je iznašel način, da se napravljajo demanti iz bóra, ki ima veliko podobnost z ogljikom. Ti demanti se gledé trdote, prozornosti in lomljenja luči lahko prispodablajo pravim, samó oblika je drugačna. Pravi demanti kristalujejo v osmercih, ki so pa redko razločno razviti. Ploskve so namreč navadno izbókle. Naravni je garbast (raskav). Še-le izbrušen dobí krasoto, ki jo občudujemo na njem. Ako ga solnce nekoliko časa obseva, sveti se v temi. Tej prikazni pravimo, da fosforescuje.

Kako je demant nastal, ne vemo. Nahaja se vrasel v kamenji. Ko kamenje razpade, izluščijo se demanti in obležé mej peskom v naplavljenem prádu.

Pred 1728. l. prihajali so demanti k nam samó iz Indije. Od tedaj pa iz raznih krajev, posebno iz Brazilije in Afrike. Grki so ga dobivali iz Perzije in vzhodnje Indije, kder so se ukvarjali z izpiranjem demante nosečega práda vže zdavna. V Aziji ga mnogo dobivajo v Dekanu, Bengalu in na otoku „Borneo“. V najnovejšem času ga daje tudi Avstralija.

Braziljska vlada je imela dobivanje demantov dolgo v samotrštvu (monopolu). A zdaj jih sme vsakdo iskati proti gotovemu davku. V pokrajini, kjer dobivajo demant, je 150 kvadratnih milj velik, ograjen prostor pod načelnikom z nemejeno oblastjo. Kakih 8 do 10 upraviteljev zapoveduje po 200 zamorcem. Zamoreci delajo od zóre do mraka. Opoludne imajo po dve uri odpočitka. Izpiranje práda se vrši v posebnih poslopjih. V notranjih prostorih teh poslopij so viseče plóskve razdeljene po deskah v ognjišča, katerih vsako stojí napóšev. V vsakem takem prostorčku dela po jeden zamorec (črniec). Osem vkupe jih ima svojega paznika. Kadar kdo kak demant najde, oddá ga takój pazniku, ki zvečer vse nabrane izroči upravitelju. Če je zamorec sreča mila, da najde demant, ki tehta  $17\frac{1}{2}$  karata, peljejo ga z venci nakitenega k upravitelju. Za demant dobi novo obleko in prostost. Za 8—10 karatov težek demant dobi k večjemu novo obleko, za manjše ne dobi ničesar.

Demant se nahaja malo ne povsod, kjer je zlatonosen pesek. V novejšem času so ga zaslédili v Avstraliji, v pokrajini „Victoria.“ V Afriki sloví dežela Orange in ljudovlada Transvaalska. Uralno gorovje ni posebne važnosti.

Neolikan demant se pozna po podobi, ki je malo ne vedno osmerec, k večjemu 24 ploskvenik z okroglastimi ploskami in s posebnim sijajem, ki ga v tolikej meri ne najdemo pri nobenej rudnini. Zaradi raskavega površja ni popolnoma prozoren, ampak rumenkast. Malo demantov je popolnoma čistih, brezbojnih kakor vóda. Kristali zaklepajo pogosto razne stvari, kakor železni manganov okis, kremenčeno prst in glino. Zato so mnogi črnikasti, višnjavkasti, rumenkasti, zelenkasti, rdečkasti, polni lis in peg in neprozorni. Čisti so navadno manjši in zato neprijemno dražji. Vrednost in cena je zeló različna. Zavisna je od časovnih in državnih razmer in redkosti.

(Konec prihodnjič.)

## Jarebica.



**J**arebica (das Rebhuhn) je zaradi okusnega mesa povsod znana ptica, ki živi skozi vse leto na obdelanej zemlji. Po nekaterih krajih je takó navadna, da jo skoraj vsak otrok pozna. Prav ljubeznjiva je in lepo pisana ptica brez ostroge na nogah. Glavo ima rjasto rumeno; vrat in prsi pepelaste, s črnimi pikami pokropljene. Hrbet je pokrit s sivim, belo počrkanim perjem. Rep ima prisekan. Kaj lepo jej pristoji kostanjeva lisa, ki se jej na sivem trebuhu v podobi podkove kriví. Oko ima obrobjeno z rdečo golo kožico; kljun plavkast, nogi sivkasti.

Vsa ptica je do malega podobna puti, ki živi najraje po ravnem ali holmistem polji, senožetih, strniščih in vinogradih. Posebno všeč so jej kraji, kjer se njive in travniki vrsté z goščavami in grmovjem; tudi okolo redkega gozda se rade potikajo, v gosto lesovje pa ne gredó.

Jarebica se hrani z vsakovrstnim zrnjem in semenjem, žužki in zelenjavo. Po zimi koplje in brska po snegu, da pride do trave in zelene ozimine; tudi brinove jagode obira. Kadar je huda zima, takrat se tudi jarebicam hudo godi. Sneg večkrat zmrzne tako na debelo, da ga ptice ne morejo razkljevati in razkopati, takrat je treba stradati. Lakota jim vzame prirojeni strah pred človekom, držno se približajo samotnim hišam ter pridejo celó na dvorišče smeti razkopavat. Ali pri vsem tem jih v takih zimah mnogo pogine, časih daleč in široko nobena ne ostane. O takem času mora pameten lovec skrbeti, da mu ta jako priljubljena divjačina ne odmré. Okoli grmovja bode razkopal sneg in jim časih vrgel kako perišče žita.

Spomladi si naredí jarebica v travi ali žitu jamico, nastelje jo površno z bilkami in v to priprosto gnezdo znese 10—16 sivo zelenkastih jajec, na katerih ona sama sedi tri tedne. Samec stoji blizu nje na straži ter zvesto pazi in posluša, če bi ne pretila kaka nevarnost od kje. Mladiči so jako živi, črno, rumeno in rjavo pisani; komaj so izlezli iz jajca, vže tekajo okolo matere, ki je skrbno vodi okoli. Oče je vedno spremlja, pazi na nje in skrbi za njihovo varnost. Ako mladiči po kakej nesreči izgubé mater, prevzame on vodstvo in nadomestuje mater. Takrat se vede kakor mati, kliče je z istim glasom in vabi pod svoje peroti.

Jarebica ima zeló veliko sovražnikov. Na zemlji in v zraku prežé na-njo razne zverí in ujede, jeseni in po zimi pa človek, ki je lovi s psom ptičarjem.

Žive ujete jarebice se privadijo človeku in hiši ter postanejo prav domače. Krotke so posebno one, katere izvali koklja iz podvrženih jarebičnih jajec.

(Po Fr. Erjavcu.)



# Listje in cvetje.

## Hrepenenje.

**N**e let breztrudnih, let brezskrbnih,  
Nekdanjih ne želim si let,  
Najlepši dnevi so v življenji,  
Ko veje nam mladenški cvet.

V minolosti je vender nekaj  
Po čemur srce hrepeni,  
To lilija je snežnobela,  
Nedolžnost je detinskih dni.

*J. Rejec.*

## Drobtine.

(Časopis za slepe.) V Londonu na Angleškem izhajal bode v kratkem časopis za slepce. Ta časopis se bode tiskal z vzvišenimi, izboklimi črkami, da bodo slepi ljudje vsako črko s prstom lahko potipali in brali, ker slepci le tipajoč beró. Tako bodo tudi slepci imeli svoj časopis in to je tudi napredek!

(Zdravilo za dávicu.) Difteritis ali dávicu, to je najnevarnejša bolezen pri otrocih. Za to bolezen pa še niso iznašli nobene gotovega zdravila. Zdaj pišejo novine, da je neki zdravnik v Kaliforniji v Ameriki iznašel gotovo in jako priprosto zdravilo. Doktor Gartoski, také je imé zdravniku, pravi, da se ta zelo nevarna bolezen najboljše in najgotovejše odpravi z limoninim sôkom. Da-si je to zdravilo zelo priprosto, vender bi trebalo, da se poskusi v vseh slučajih te bolezni. Če ne pomaga, škoduje tudi ne.

## Kratkočasnica.

Učitelj: Nu, Tonče, povej nam, koliko časa sta bila Adam in Eva v raji? —  
Tonče: Dokler niso bila jabolka zrela.

## Uganke.

- 1) Polna lesa prosá, pa se prosó ne razsiplje, niti se lesa ne upogne; kaj je to?
- 2) V gôro gre, domóv gleda; domóv gre, v gôro gleda.
- 3) Kje se največ klobukov nosi?

- 4) Rastlina je, ljudje jo imajo radi, pa so vender také neusmiljeni, da jo žgó.
- 5) Kuha se in peče, pa se vender ne je; kaj je to?

(Odgonetke ugank v prihodnjem listu.)

## Nové knjige in listi.

\* George Stephenson, oče železnic. Po W. Massliebu Vladivoj Šare. V Ljubljani. Natisnili, založili in na prodaj jih imajo J. Blaznikovi nasledniki. 1889. 12°. 266 strani. — To je najnovejša in jako zanimiva knjiga za vsacega, kdor želi vedeti, kako so nastale železnice, po katerih se danes tako hitro vozimo. Cena knjigi je 40 kr., po pošti 5 kr. več.

\* Nekoliko besedi o ribarstvu na Kranjskem, kaj ga ovira in kako bi se dalo povzdigniti. Izdalo ribarsko društvo. Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani. 8°. 12 str. — Zanimiva brošurica, vredna, da bi jo prebrali posebno oni, ki se pečajo z ribjim lovom.

\* Sjetva in vršitba. Pjesma J. Sundečiča. U Zagrebu. Izdanje knjižare Mučnjaka i Senflebnena. Tisak Dioničke tiskarne. 1888. 8°. 65 str. — Ta lična knjižica s sliko pesnika Jovana Sundečiča posvečena je prevz. vladiki Josipu J. Strossmajeru o pedesetletni proslavi njegovega svečenstva. Priporočamo jo slovenskemu razumništvu, da jo pročita in nam kaj več poroča o njej. Cena knjižice je 40 kr.

## Skakalnica.

(Priobčil L. Cvetnič.)

se	ob	prv	de	či	traj	sni	selo
gôro	lo	zma	vse	či	na	zvón	zju
ki	sod	seva	ski	zve	da	re	za
hiti	mi	sti	mi	slad	re	cer	ave
ča	zar	f	gr	viri	domi	ko	za
čku	mlo	slav	ste	vse	ce	vše	glej
ček	ga	si	sa	v	lje	z	zla
gl	pa	se	bo	vo	to	son	jem

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

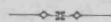
## Vprašanje.

(Priobčil H. Podkrajšek.)

Dva pastirja, pasoč vsak svojo čredo, poslušala sta kukavico. Prvemu je zapela zaporedoma 5, 18, 1, 8, 16, 21, 10, 15 krat, a drugemu zaporedoma 2, 16, 20, 21, 10, 11, 1, 15 krat.

Komu je zapela večkrat in kako je bila pastirjema imé?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)



## Demant.

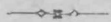
(Priobčil J. Podvidemski.)

a  
a a a  
a d e e i  
i i j j k k k  
k l l l m m n n n  
n n o o o p p  
p r r r r s  
s s t  
v

Zaménjajte v tem demantu érke tako med seboj, da se bode čitalo v devetih vrstah devet besed od leve proti desnej; peta vrsta naj se čita tudi od zgoraj nizdolu posamičnih besed.

Besede naj značijo: 1. soglasnik; 2. orožje starih národov; 3. del kolesa; 4. povodni ptič; 5. odlični slovenski pisatelj; 6. pokrivalo; 7. reka na Koroškem; 8. hrib na Goriškem; 9. soglasnik.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)



Rešitev demanta in odgonetke ugank v 5. „Vrtčevem“ listu.

Rešitev demanta:

C  
E v a  
S v e č e  
s v è t n i k  
P r e d o s l j e  
V o l č i é J a n e z  
C v e t o č i m a j n i k  
M a k s i m i l j a n  
D a l m a e i j a  
P o l j a k i  
K a n o s  
M i r  
k

Prav so ga rešili: Gg. Ant. Petelin, duh. pom. v Tomaji; Al. Vakaj, pri sv. Ani v slov. gor. (Štir.); Emil Šinko v Središči (Štir.); Fr. Stepan, realec v Ljubljani; — Franca Uršič, učinka v Celji.

Odgonetke ugank: 1. Mačka; 2. Sito (les in žina); 3. Take, kakor drugi ljudjé; 4. Tri sveče.

**Listnica.** Gg. O. P.: Pesenca „Naravi“ ní za natis. — G. K. v M.: Lepa hvala za pripisane narodne pripovedke. Kar je dobrega zrna, vse pride na vrsto. — J. R. v G.: Hvala! pride na vrsto. — Janko v Z.: Lepa hvala za poslano spise: kakor vidite, radi priobčujemo, kar poteče iz Vašega spretnega peresa. Da ste nam zdravi! — C. v Lj.: Treba bode nekoliko predelati in potlej pride na vrsto. — R. M. v K.: Pesen „Stari grad pri Ložu“ še ni zrela za natis. Treba bi še pile. Le vadite se in pilite, pozneje se Vam posreči. Naš pozdrav! — Nekaterim drugim našim sotrudnikom: O priložnosti pismeuo.

## Vabilo k naročbi.

Ker se s prihodnjim mesecem začne **drugo polletje**, zatorej uljudno prosimo vse naše dosedanje čast. gg. naročnike, katerim je s tem listom polletna naročnina potekla, da nam naročnino za **II. polletje prej ko mogoče pošljejo**, da more „Vrtec“ tudi v prihodnje redno izhajati. Želimo tudi, da bi se mnogo novih naročnikov nabralo, katerim še z vsemi letošnjimi listi lahko postrežemo. Čim več naročnikov, tem lepši bode tudi „Vrtec“.

**Celoletna naročnina na „Vrtec“ je 2 glđ. 60 kr., za pol leta 1 glđ. 30 kr.**

Onim gg. naročnikom, ki nam za letos naročnine še niso poslali, primorani smo s prihodnjim mesecem list obustaviti, ako nam zaostale naročnine ne pošljejo do konca tekočega meseca.

**Uredništvo „Vrtčevo“,**

mestni trg št. 23 v Ljubljani.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in stoji za vse leto 2 glđ. 60 kr., za pol leta 1 glđ. 30 kr. Napis Uredništvo „Vrtčevo“, mestni trg, št. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.